РІК ЗАЛОЖЕНИЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 4-го СІЧНЯ 1919. Ч. 2. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, JANUARY 4, 1919. No. 2.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА О ПОСІДАНЄ ЛЬВОВА.

Війска Петлюри прибули на поміч галицьким Українцям.

Воєнний стан в Познани. - Надіють ся війни між Поляками і Німцями.

Большевики здобули Ригу і Уфу. - Жадають відкликаня з Росії американських війск.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 3, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА МАШИРУЮТЬ НА ЛЬВІВ.

Заняли вже Луцк, Дубно і Сокаль.

ВАРШАВА, 30. грудня. — **УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ ЛУЦК, ДУБНО І СОКАЛЬ. ВОНИ ПОСУВАЮТЬ СЯ В НАПРЯМІ ЛЬВОВА, МАЮЧИ НА ЦІЛИ ЗДОБУТИ СЕ МІСТО, ЗАКИ ЩЕ РОЗПІЧНУТЬ СЯ НАРАДИ МИРОВОГО КОНГРЕСУ.**

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ОБЛЯГАЮТЬ ЛЬВІВ.

Війска Петлюри прибули на поміч галицьким Українцям.

ВАРШАВА, 30. грудня. — **УКРАЇНСЬКІ І БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА РОЗПОЧАЛИ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ ПІД ЛЬВОВОМ**, як се доносить урядовий звіт польської головної військової кватири.

Звіт доносить, що їм прибули на поміч війска ген. Петлюри та що вони розпочали сильний наступ від полудня, бомбардуючи місто при помочи німецької тяжкої артилерії. Поляки були приневолені уступити назад.

Польський головний штаб не є всилі порозуміти ся з аліянтами, бо стації бездротного телеграфу находять ся в руках Німців.

ЛЬВІВ ОКРУЖЕНИЙ З ТРОХ СТОРІН.

Українські війска бомбардують місто.

(Після звіту кореспондента Дж. М. Джефріса).

ВАРШАВА, 1. січня. — **Орда большевицьких війск (??!) розпочала бомбардувати Львів при помочи гармат малого калібру. Хоч вони не є вправлені у воєнній штуці, треба надіяти ся, що вони небавом будуть мати німецьких канонірів до обслуги великих австрійських гармат і инших тяжких гармат, яких вони ожидають.**

Польський головний штаб має перед собою тяжку розвязку, а іменно: що найперше боронити — Вильну чи Львів. Львів, який має 200.000 мешканців, музеї і бібліотеки, має для Поляків більше значінє ніж Вильна. Здаєть ся, що Поляки пожертвують Вильну, аж доки аліянти під загрозою кари не змусять Німців позістати і удержувати там порядок. Поляки не мають досить оружа, щоби сповнити обі задачі.

Положенє на боєвім фронті стало грізне, коли на боєвім фронті поза Львовом появили ся в значнім числі українсько-большевицькі війска і розпочали наступ на місто. Поляки, уступаючи перед переважаючою силою, уступили дві до три милі назад. Львів є в дійсности окружений з трох сторін. Від полудня машírують неприятельські війска на Городок.

Небезпека, яка загрожує Львови, вказала польським військовим властям на конечність погасити всякі огні і непорядки у нутрі краю. Положенє в місті Люблині є також грізне; заходить безпроволочна конечність розоружити місцеві червоні сторожі.

(Кореспондент лондонського „Таймсу", Джофріс, який перебуває стало у Варшаві, а від котрого походить повисше наведена телеграма, представляє боротьбу між Поляками і Українцями після бажаня польського правительства. Польське правительство, хотячи вижебрати у аліянтів оружну поміч проти Українців, стараєть ся представити цілу справу в неправдивім, але для себе кориснім сьвітлі, тому то й воно представляє війска галицьких Українців яко орди, а війска ген. Петлюри яко большевицькі банди. Але помимо того аліянти не дуже дотепер спішать ся на розпучливий крик польських імперіялістів, яким робить ся жаль на вид, що історична Польща „курчи сє").

БОРОТЬБА УКРАЇНЦІВ З ПОЛЯКАМИ.

Завзятий бій під Равою руською.

ВАРШАВА, 30. грудня. — Поляки приготовляють ся до воєнної кампанії здовж цілого російського боєвого фронту. На півночи і сході польські війска будуть бороти ся проти большевиків, на полудневім сході проти Українців.

Большевики приневолили Поляків підняти оруже через свій наступ на польську територію. До спору між Поляками і Українцями прийшло від часу, коли Українці робили в падолисті зусиля заняти Львів.

Боротьба між Українцями і Поляками відбуваєть ся в многих місцях, а передівсім в околиці Рави руської, де Українці мали втратити 200 людий в убитих.

Настрій серед Поляків, які борють ся проти Українців, має бути добрий. Польські війска мають оруже, взяте з колишних австрійських складів.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА НА ПОМІЧ ГАЛИЦЬКИМ УКРАЇНЦЯМ.

ЦІРИХ, 5. грудня. — „Нае Цірхер Цайтунг" доносить на підставі вісти, поданої українським телеграфічним бюром, що **українське правительство в Галичині перенесло тимчасово свій осідок до Тернополя.**

Правительство Українського Народного Союза (в Києві) підпирає галицьких Українців в боротьбі з Поляками.

Відділ кубанських козаків розоружив один польський полк, який піддав ся по триденній битві.

Опісля кубанські козаки обсадили Борислав для охорони нафтових теренів.

Бригада українського війска війшла до східної Галичини, щоби помогти галицькому правительству розігнати польські банди.

ВІЙСКА ФРАНЦУСЬКІ І МОСКОВСЬКА АРМІЯ ДОБРОВОЛЬЦІВ НАСТУПАЮТЬ НА КИЇВ.

Мають на ціли розбити армію Українського Народного Союза.

ЦАРГОРОД, 31. грудня. — **Армія добровольців і війска французькі машírують з Румунії через Бесарабію на Київ, столицю України,** як се доносить телеграма з Одеси.

Наступаючі війска мають на ціли здобути передівсім контролю над зелізничим шляхом між Києвом і Одесою, який находить ся тепер в руках републиканських війск українських сепаратистів.

Війска аліянтів мають тепер під своєю контролею побереже Чорного моря. Англійські війска обсадили Батум, яке є получене нафтовими проводами з осередком нафтових теренів в Баку над морем Каспійським.

Французькі війска під командою ген. Бертельота находять ся в Румунії вже від місяця, де вони помагали Румунам випирати з краю війска німецькі.

Одеса була недавно видовищем боротьби між війсками українськими а війсками Французів і армії добровольців. Дня 18. грудня Одеса опинила ся в руках Французів.

Київ находить ся від дня 14. грудня в руках війск українських, на чолі котрих стоїть ген. Петлюра.

АФРИКАНСЬКІ ВІЙСКА В ОДЕСІ.

ЛОНДОН, 1. січня. — **До Одеси прибули французькі транспорти з двома батальонами Туркосів, Арабів і Альжірійців,** як се доносить большевицький урядовий звіт з понеділка, одержаний тут вчера бездротним телеграфом.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА У ФРАНЦУСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

Социяліст проти інтервенції війск аліянтів на Україні.

ПАРИЖ, 30. грудня. — Посол Кашен, протестуючи у французькім парляменті проти присутности французьких війск на Україні і Сибіри, говорив:

„В Одесі і Севастополи маємо французькі дивізії. Сі війска стоять в безпосередних зносинах з армією кількох десяток тисяч людий під проводом ген. Денікіна на схід від моря Азовського. Генерал д'Есперей доводить частиною нашої армії на сході, співділаючи з генералом Денікіном. Яка є ціль сеї військової виправи? Чи напад на Україну?

„Всі сі питаня є тим більшої ваги тому, що серед величезного хаосу на Україні, який є подібний до хаосу в Росії, є хоч одно правительство, яке здаєть ся має в своїх руках власть. Ним є правительство, на чолі котрого стоїть Винниченко. Він є приятелем Франції і соціял-демократом. Показуєть ся, що генерали Денікін і д'Есперей загрожують правительству Винниченка. Я домагаю ся, щоби правительство дало виясненє щодо сеї, а також ще инших справ. Часописи французькі розписують ся богато про діяльність адмірала Колчака на Сибіри. Скоро лише князь Львов, бувший російський премієр, прибув до Парижа, вже другого дня він запевнив наше правительство і часописи, що Колчак є приятелем Франції.

„Се є виїмково важне з тої причини, що є певні і неоспоримі факти, які стверджують те, що ми вже знаємо на підставі вістий з певних жерел. На нещастє наше лихо інформоване міністерство заграничних справ уперто держить ся найгірших і найдавнійших традиций, слухаючи лише підшептів людий, які належать до бувшого царського режіму. Імена — Денікін, Колчак, Ізвольський — вистарчать, щоби вказати значінє нашої інтервенції в тих краях".

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 3, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Воєнний стан в Познанщині.

БАЗИЛЕЯ, 1. січня. — **Німецькі власти в пруській Польщі проголосили в Познанщині воєнний стан,** як се доносить телеграма з Познаня.

Протижидівські погроми в Познани.

БАЗИЛЕЯ, 1. січня. — **В неділю прийшло в Познани до протижидівських погромів,** як се доносить телеграма з Берліна.

Польська молодіж нападала на жидівські доми. 30 Жидів убито і богато ранено. Жидівську божницю в Познани знищено.

„Берлінер Тагеблят" доносить, що в суботу Жиди стріляли з божниці до Поляків, почім Поляки звернули свої гармати проти божниці, яка була переповнена вірними.

40.000 польська армія машируе на Берлін.

ЖЕНЕВА, 1. січня. — **30.000 до 40.000 польської піхоти, зі сильною артилерією і кіннотою, находить ся в марши на Берлін,** як се доносить польська пресова агенція з Льозани. (Тасама польська агенція подала була недавно брехливу вістку про замордованє Українцями провідника французької комісії у Львові — Ред.).

Польська кіннота, говорить ся дальше, війшла до міста Франкфурт над Ордою і до Познаня.

Ігнац Падеревскі стоїть на чолі Поляків, які зводять боротьбу з Німцями на улицях міста.

Сподіють ся кровавих боїв, бо Німці покликують під оруже назад здемобілізованих жовнірів.

Вважають правдоподібним, що польським війскам удасть ся дійти до Берліна, бо богато німецьких жовнірів не хоче йти до військової служби і німецькі зелізниці находять ся в лихім стані.

Німці посилають проти Поляків одну дивізію війска.

КОПЕНГАГЕН, 2. січня. — 30.000 польська армія машируе на Берлін, як се подають вісти на підставі ріжних поголосок.

Густав Носке, новий член кабінету в правительстві Еберта, завідуючий справами військовими, видав приказ, щоби пята німецька дивізія війшла проти польських війск.

Падеревскі у Варшаві.

ВАРШАВА, 1. січня. — Ігнац Падеревскі прибув нині о год. 11-тій в ночи з Познаня до Варшави.

Часописи висказують з нагоди приїзду Падеревского надію, що він буде всилі скріпити патріотичні елементи в Польщі і успішно протиділати проти тих, котрі викликують в краю нелад.

Сподіють ся також, що в польськім правительстві наступлять певні зміни, чого домагають ся консервативні, і доперва тоді буде можна мати запевненє, що аліянти признають вповні польське правительство.

Підчас урочистости привитаня завалив ся в однім домі бальком, причім погибло 25 осіб.

Поляки жебрають помочи у аліянтів, але сі не відповідають.

ЛОНДОН, 2. січня. — Польща находить ся в розпуці з причини наступу большевицьких війск і очевидно байдужности західних держав на безнастанні просьбі Поляків о поміч, як се доносить телеграма з Варшави до „Мейл".

„Ми висилаємо що дня телеграми, просячи аліянтів о інтервенцію, але відповідий нема жадних", доносить телеграма. „Поляки признають, що аліянти мають величезну скількість ріжних проблемів до полагодженя, але скаржуть ся, що аліянти не звертають взагалі навіть наймешьшої уваги і навіть слівцем їх не потішили". Поляки, маючи до діла з большевицькою небезпекою, яка грозить Вильні, Львови (ся небезпека відай вже уступила, бо оба міста правдоподібно вже находять ся в руках своїх правних господарів.—Прим. редакції) і инших місцевостям, а крім того зі щораз гіршим неладом у нутрі свого краю, опинили ся дійсно в прикрім положеню, як се доносить кореспондент.

Фабрики в промислових містах зістали знищені Німцями, а тисячі польських робітників, яких свого часу вислано до Німеччини, повернули тепер назад і не можуть найти для себе праці. Вони захоплюють власть у свої руки і тероризують бувших властителів фабрик, змушуючи їх, щоби вони давали гроші.

Місто Лодзь находить ся в руках червоної сторожі, яка вистріляла деяких офіцирів польскої правильної армії.

Правительство, на чолі котрого стоїть ген. Юзеф Пілсудскі, є слабе. „Воно хотіло би кождого вдоволити", доносить кореспондент.

Кореспондент кінчить свій звіт, висказуючи переконанє, що конечним є, аби польська армія ген. Галера повернула безпроволочно з Франції до Польщі.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 3, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ МІСТО УФУ.

ЛОНДОН, 1. січня. — **У вівторок большевицькі війска здобули місто Уфу, столицю небольшевицького правительства на захід від Уралю і головний осідок білої гвардії,** як се доносить нинішна російська бездротна телеграма.

Рига в руках большевиків.

КОПЕНГАГЕН, 2. січня. — З причини наступу переважаючої сили большевиків німецькі війска були приневолені опорожнити Ригу, пристань над Фінським заливом, як се доносить телеграма з Будапешту.

Вісти зі Стокгольму доносять, **що большевицькі війска війшли до міста Риги.**

Горкий проти президента Вілсона.

ПАРИЖ, 1. січня. — „Журналь" оголосив лист з Петрограду, в якім сказано, що Максим Горкий видав відозву з протестом проти інтервенції аліянтів в Росії. Росія, заявив він, мусить бути паном своєї власної долі.

Горкий признає, що Росія є мало культурно розвинена держава, і він боронить діяльности большевиків. Він заявив дальше, що президент Вілсон заслугує на догану, „ведучи боротьбу проти Росії", але походня революції знаходить ся безпечно в руках Леніна.

Сенатор Джансон домагаєть ся рішучо відкликаня американських війск з Росії.

ВАШІНГТОН, 2. січня. — Сенатор Джонсон з Каліфорнії заявив нині в сенаті, що проливанє американської крови чи то большевиками чи то прихильниками старого царського режіму є злочином.

Сенатор відчитав між иншим звіт про битву, в якій американські війска помагали при здобутю одного села від большевиків.

„Мене се не обходить", заявив сенатор Джонсон **„чи сенатори спріяють большевикам чи старому режімови. Але я заявляю, що проливанє там американської крови є злочином".**

Департамент заграничних справ повідомив нині, що американське правительство не приобіцювало Чехо-Словакам оружної помочи. Поміч, яку прирекло їм американське правительство, мала бути матеріяльного і фінансового характеру.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 3, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Шайдеман, Гаазе і Лібкнехт кандидатами на президента німецької републики.

БЕРЛІН, 31. грудня. — Кандидатура на президента німецької републики буде обмежена на три особи: **Филипа Шайдемана, Гуга Гаазе і Карла Лібкнехта.**

Після загального переконаня сі мужі є представниками трох головних політичних партий: Шайдеман з рамени соціялістичної більшости, Гаазе з рамени независимих соціялістів, а Лібкнехт з рамени радикальних соціялістів (групи „Спартак).

Можливе є, що Еберт візьме місце Шайдемана, але се не є правдоподібним.

Програма нового німецького правительства.

БЕРЛІН, 30. грудня. — Німеччина буде першою державою, яка заявила ся за міжнародним знесенєм примусової служби військової, як се заявив німецький канцлер Еберт.

Нове правительство видало слідуючу проклямацію до народа:

„Задачею домашної політики правительства буде: Поробити приготованя до установчих зборів; старати ся о поживу; перевести соціялізацію всіх публичних інституций; сконфіскувати воєнні зиски; постарати ся для всіх о працю; дати поміч тим, що не мають заняття; зорганізувати народну оборону; розоружити особи, неуправнені до ношеня оружа.

„Задачею заграничної політики буде: Довести до скорого і успішного миру, переформувати заграничну дипльоматію Німеччини через нових людий і нового духа".

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Всі українські товариства в Злучених Державах, котрі хотять підперти українські установчі збори у Львові і в Києві у їх боротьбі за повну свободу української нації, нехай вишлють своїх делегатів на Народний Зїзд і велику українську політичну манїфестацію 16. і 17. січня, 1919, в Ню Йорку.

Нехай наш голос на сїй великій манїфестації буде відгомоном на зазив України!

Тож, на Народний Зїзд!

З У. Н. РАДИ В ПАРИЖИ.

CONSEIL NATIONAL UKRAINIEN
DE FRANCE

Париж, 7. грудня 1918 р.

(Лист до У. Н. Комітету).

Вельми шановний Добродію!

З „Америки" з 14. падолиста с. р. Українська Народна Рада у Франції довідалась про несподівану смерть о. Івана Рубиновича, за невтомимою працею котрого для української справи ми з радістю слїдкували в „Свободі".

На нашому загальному зібранні 6. грудня Рада вшанувала його память повстанем з місць.

В цьому-ж зібранні було помічено: 1) прохати Вас передати загальному соймові в Злучених Державах (се бесїда про всеукраїнський Народний Зїзд, про який наперед повідомлено У. Н. Раду в Парижи. — Ред.), як він збереть ся, наше щире привітання і найкращі бажаня в його праці; 2) Дякувати за Ваше одноголосне постановлення вислати 1.000 долярів нашій Раді на підмогу для українських емігрантів в Парижі і в инших містах Франції.

Дякуємо Редакції „Свободи" за переслані книжки й часописі. Ми висилаємо їх негайно нашим землякам, і жовнїрам, і так як у Франції немає ні однієї української газети, то це робить їм велику радість.

Як що буде можливо, нехай вона вишле їм дешевеньких книжичок та брошурок. Вониб раді були й заплатити за них, алеж знаходять ся тутечки в дуже тяжких обставинах.

* * *

Потрібно сказати декілька слів про наше становище й нашу працю за останні три тижні.

Вже 12. падолисту з деяких резмов з політичними діячами я довідав ся, що тут дуже зацікавлюють ся ґенералом Денікіном, котрий знаходить ся в Катеринодарі. Через три дні я прохав в міністерстві дозволу виїхати до Швайцарії, алеж офіціяльну неґативну одповідь одержав тільки 30. падолисту.

На наше щастя, 18. падолиста зі Швайцарії повернув ся один наш приятель, котрий проживав у Київі в часи істнування Ради і мав там багацько приятелїв проміж Українцями. Він привіз деякі папери від наших діячів, проживаючих цим часом в Швайцарії і багацько подробиць про „Український Союз у Київі" під проводом Винниченка й Петлюри.

На другий день, 19-го, вранці була одержана телеґрафна звістка, що Скоропадський втеряв свою владу.

Завдяки тим звісткам, котрі ми мали зі Швайцарії, нам легко було поняти й догадатись, як це все скоїлось, і за ким нам потрібно слідкувати.

У другій годині вже в нас було зібрання, на котрому порішили однодушно підтримувати правительство Винниченка.

Видко, що в туж саму хвилину й російські та французські реакційні круги порішили підтримувати, алеж Денікіна та Драгомірова.

У всіх часописях, мабуть з допомоги офіціяльних тутешніх аґентів, заявились про них звістки.

Ретроградні ґазети дали фейлетони, в котрих сповістили сьвіт про „смерть українізму".

Бачучи, що діло йде негарно для нас, я, по порученю Ради, кинув ся до послів, до сенаторів, до „Лїґи прав людини й громадянина". Зробили теж комунікацію в часописях про ситуацію в Україні і про „Національний Союз".

В парляментській Комісії закордонних відносин було поставлено в одповідь на моє запитане спитати міністра, чи не потрібноб дозволити приїхати до Парижу тром представникам Національного Союзу, та Галицької Держави: Дорошенкові, Лукашевичу (послу в Швайцарії) та Евгенові Левицькому.

Після довгої розмови голова парляментської Комісії переконав міністра, котрий згодив ся дати дозвіл французькому послові в Швайцарії увійти в відносини з Дорошенком, алеж не захотів його допустити в Париж. Маємо надію, що може трохи згодом йому таки дозволять приїхати до Франції. Розмова з ним ведеть ся й до цього часу, як міні звісно з вірних жерел, алеж трудно ще сказати, чим вона скінчить ся.

Як Вам відомо, „Національний Союз" домагаєть ся самостійности України, і це багацько перешкоджує переговорам з французьким урядом.

Так чи инакше, алеж нам пощастило переконати одповідних французьких діячів геть одкинути російських монархістів, та ще в таку лиху годину для України. Надовго? Це не звісно.

Париж, як відомо, має у цей час дуже велике значіння в політичних справах усего сьвіта.

Сюди послані від усіх народів представники для підготування мирної конференції.

Всі вони зацікавлені нашою українською справою, алеж звертають увагу тільки на гарно й детально оброблені документи й матеріяли. Тому то потрібна в Парижі широка й могутня орґанізація.

Сповіщаємо теж, що в другій половині грудня повинен відбутись в Швайцарії конґрес народів бувшої російської імперії. (Цей конґрес повинен одбутись 10—12 грудня). Росіяни, здаєть ся, не будуть запрохані. Українські діячі візьмуть участь, так що може й нам можливо буде послати свого делеґата, як що тутешній уряд дозволить йому виїхати за кордон.

Дуже гарно було-б, як би Ви мали змогу увійти в тіснійші відносини з представниками угорських Українців й пояснити як слід цю справу:

Тутешні Чехи мені казали в приватній розмові, що угорські Українці запрохують узяти їх під свою владу. Чехи хотять ставити це питання в такому напрямку на конференції миру. З другого боку ми знаємо порішення Українського Правительства Галичини, по котрому ця країна має увійти в рідню сїмю.

Не знаємо, як Ваша думка, алеж нам здаєть ся, що найголовнійше у цей час для нас є мати свого українського представника на конференції миру. На тому тижні ми вже передали через Швайцарію пораду Національному Союзови зробити поклик до президента Вілсона, щоб він промовив своє власне слово признати тимчасовий уряд Винниченка й приступити до виборів в Національну Раду.

Таким побитом ми мати-мемо право відослати свого посла на конференцію.

Лихо тільки в тому, що не знаємо до пуття, що воно дієть ся на Україні.

Дай Боже, щоб усе було гоже.

З поважанням

Ф. Савченко,
Голова Української Національної Ради в Парижі.

ФРАНЦУСЬКИЙ НАЇЗД НА УКРАЇНУ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 3, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Найбільшим скандалом в останнім часї є наїзд французьких військ на територію української народної републики.

Французький командант Бертельо висадив свої війска в Одесї і дав поміч московським монархістам, котрі повтїкали з Московщини перед большевиками та забагли побудувати собі Московщину на Україні. Телеґрама доносила, що він зажадав від українського республиканського війска, отже від війска Українського Народного Союза, аби зложило оруже. **Чи може бути більший скандал над се, що війско французької републики нападає на землю української републики і жадає, аби війско української републики на своїй землї віддало оруже московським наїзникам, монархістам, і їх французьким опікунам під проводом Бертельота?**

Проф. Савченко пише в листї до У. Н. Комітету, що французьке правительство обіцяло не підпирати московських **монархістів** на Україні. Вже саме те, що воно аж такі обіцянки складає, не добре сьвідчить про теперішне правительство старого премієра Клемансо. Але дальше каже проф. Савченко, що не знати, чи та обіцянка на довго. І дійсно не була на довго, бо в короткім часї Французи дали поміч московським монархістам в Одесї.

Коли французькі соціялїстичні посли в парляменті в Парижи виступили проти сього скандального наїзду на територію української републики, французький мінїстер заграничних справ, другий старець з теперішнього реакційного французького правительства, Стефан Пішон, відповів, що **„Франція веде на Україні оборонну війну".** Ніби себе вона не боронить, бо Україна ще не нападала на Францію, але боронить московських чорносотенців в Одесї перед Українцями... Там, казав Пішон, є 100.000 московських добровольців і тисячу Французів їх боронить перед 5.000 Українців...

Чи може бути скандальнїйша політика і скандальнїйша відповідь?

А чого опісля Французи стали посуватись на Київ? Чи там також є загрожених 100.000 московських добровольців, яких треба боронити?

Річ ясна, що се діло французьких капіталїстів, котрі хотять помогти московським монархістам і централїстам відбудувати давну Росію і стягати з неї свої позички. Але французький нарід повинен не допустити до сього, аби захланні капіталїсти плямили честь французької републики для своїх приватних інтересів та інтересів капіталїстів московських.

ПО „СОЙМІ".

Федераційний „сойм" скінчив ся, як можна було сподіватись. Скликано його для партійних цїлий пана Січинського і тому жадного хісна для загальної справи з нього не могло бути і не було.

Аби з того „сойму" була користь, повинен він був сповнити бодай оті три цїли:

1. Дати почин до порозуміня серед американських Українців, аби в порозуміню працювати для помочи старому краєви.
2. Підперти політику українського народу в Галичині і на Україні і обороняти його перед ворогами.
3. Поінформувати про сю акцію американську пресу і заграницю.

Однак сей так званий „сойм" жадних з тих цїлий не осягнув.

1. Справа порозуміня.

Той „сойм" відбув ся під знаком пана Січинського і пана Цеглинського, яких цїлию є „файт" за всяку цїну, отже відбув ся під знаком боротьби. Вони можуть кликати до „спільної акції" вшехполяків і разом з ними іти, але з Українцями не можуть, хиба би всі Українці згодились на їх диктатуру і тільки слухали, що вони оба скажуть.

Длятого справи порозуміня вони не підносили.

Наші братя в Києві порозумілись і зединились для оборони краю; таксамо порозумілись і зединились наші братя в Галичині, на Буковині і на Угорщині; тільки один пан Січинський, зі своєю ґрупою, не допускає до порозуміня серед Українців в Злучених Державах.

Поляки в Злучених Державах вже порозумілись. Вшехпольська ґрупа порозуміла́сь з К. О. Н. (Комітетом Оброни Народовей). До порозуміня дійшло власне перед виїздом Падеревского до Европи. **Литовці порозумілись.** Литовські соціялїсти станули разом з литовськими католиками і клерикалами, бо вважали, що справа оборони вітчини того вимагає.

Можуть і Українці порозумітись. Хоч би між українськими ґрупами були не знати які ріжниці, то можуть порозумітись **у справах всім ґрупам спільних.** Такими справами є: **оборона старого краю і поміч старому краєви.** Найбільші політичні противники можуть зійтись разом для спільної праці для сеї великої цїли. Однак пан Січинський своїй ґрупі не позволяє на се.

У хвилї, коли Українці в Галичині, навіть разом з селянами москвофілами, станули згідно до оборони старого краю проти польських наїзників, пан Січинський робить якраз противно: він зі своєю ґрупою ширить роздор серед Українців, а єднаєть ся з Поляками і навіть своєю політикою іде на руку Полякам.

Осьтаке видовище витворив пан Січинський на американській Україні. Для сього видовища скликав собі свій федераційний „сойм" і для сього видовища провадить дальше своє авантурництво, яке називає політикою.

2. Справа помочи і оборони старого краю.

Хто може іти разом з Поляками і кликати їх до „спільної акції" тоді, як вони нападають на українські землї, а рівночасно провадити внутрішну боротьбу серед Українців, той, очевидно, не може ані помогти старому краєви ані не може обороняти його.

Се є зрозуміле в „політиці" пана Січинського і, як тепер справи стоять, то навіть годі сподіватись якої помочи і оборони для старого краю від тої групи, котра не має своєї гадки, а тільки слїпо слухає нерозважної і шкідливої „політики" пана Січинського.

І длятого годі було чого доброго в тім напрямі сподіватись по „соймі" пана Січинського.

Однак можна домагатись від пана Січинського і його приятелів, аби бодай не шкодили українській справі в старім краю. І то не лише можна, але треба домагатись.

Пан Січинський повинен був знати, що воля українського загалу в Злучених Державах вимагає від нього, аби він бодай не шкодив старому краєви, як вже не хоче і не вміє помогти.

Та чи знав чи не знав сього пан Січинський, але зашкодити зашкодив старому краєви, **а зашкодив власне тою резолюцією в справі плебісциту для галицької України, яку дав свому так званому „соймови" до ухваленя і яку той так званий „сойм" ухвалив.**

Се є вже не промах, але великий скандал.

Ся резолюція звернена проти українських установчих зборів у Львові, проти народного правительства галицької України і проти тих українських війск, що боронять своєї землї перед наїзниками.

Того скандалу пан Січинський і його приятелї вже не направлять, а бодай не видно жадного знаку, аби хотіли направити. Все там робить ся тільки для задоволеня особистої гордости пана Січинського і навіть тепер годі вимагати, аби ся ґрупа прийшла до розуму і опамятаня.

Однак се власне вказує українському загалови в Злучених Державах, яка є велика конечність, не зважаючи ані на пана Січинського ані на його неосудиму (непочитальну) **ґрупу, станути до помочи старому краєви.**

Мусимо тямити, що політика пана Січинського дуже богато зашкодила українській справі; вона дала Полякам в руки оруже; вона дала їм змогу говорити, що американські Українці признають галицьку Україну за спірну територію, про яку українські установчі збори у Львові не мають права рішати і якої українські війска не можуть боронити.

Аби усунути одвічальність українського загалу в Злучених Державах за той нечуваний скандал, український загал мусить зложити свою заяву перед народом Злучених Держав, перед старим краєм і перед мировою конференцією в Парижи, що він стоїть при українських установчих зборах у Львові, заявляєть ся за обороною галицької України перед польськими наїзниками і признає українському народови в Галичині право оборони усїми способами, а натомісць польській державі відмовляє всяких прав до сеї нашої землї.

Одинокою найблизшою нагодою для такої заяви власне буде Народний Зїзд в Ню Йорку.

Народний Зїзд власне мусить стати в обороні чести американських Українців, сплямленої резолюцією за плебісцитом.

Народний Зїзд мусить станути в обороні старого краю і подати йому руку до братерської помочи.

3. Поінформоване американської преси і заграниці.

Американська преса зіґнорувала „сойм" пана Січинського. Вашінґтонські ґазети лише подали новинку, що буде „сойм", а про хід „нарад" і про ухвали „сойму" промовчали.

Таксамо зіґнорувала той „сойм" американська преса в Ню Йорку і загалом в Злучених Державах.

Один нюйорський „Таймс" подав дві коротенькі телеґрамки про „наради" „сойму" від окремого кореспондента, Беґґера (Жида), котрий подає себе за представника „Федерації" і навіть на своїх візитках має видруковано „Ukrainian Federation of U. S." З його телєґрам вийшла шкода, о стільки, що розголосив про ухвалу „сойму" пана Січинського, що заявив ся за плебісцитом для галицької України.

Однак, на щастє, дві великі пресові орґанізації в Злучених Державах, **Associated Press і United Press**, зіґнорували „сойм" пана Січинського і тим богато помогли українській справі, бо бодай вістка про сей скандал не розійшла ся широко по Злучених Державах і в Европі. Длятого тим двом поважним американським пресовим орґанізаціям належить ся признанє від української імміґрації.

Одинокі, що будуть ширити вістку про згадану резолюцію федераційного „сойму" — се Поляки в Галичині, у Варшаві і в Парижи. Пан Січинський постарав ся, аби ту резолюцію вислано до Европи і там Поляки її вчіплять ся та будуть тичити нею Українцям в очи, на доказ, що нібито американські Українці не підпирають галицьких.

Однак **Народний Зїзд,** який буде в Ню Йорку в днях 16. і 17. с. м., вибє Полякам з рук се оруже, **а перекаже галицьким Українцям, що загал американських Українців стоїть з ними.**

Український Народний Комітет подбає, що ухвали Зїзду будуть добре звісні і в Злучених Державах і у Львові і в Парижи і навіть у Варшаві.

Сї ухвали покажуть, що американські Українці мають одну гадку з галицькою Україною, та що цїлий український загал в Злучених Державах стоїть готовий до оборони свого краю і його сьвятих прав перед нападами Польщі.

Тож нехай забудеть ся сойм і його нещасний плебісцит нехай пропаде в забутю, а постанови Народного Зїзду нехай скажуть нашим братям у старім краю, що ми всї разом з ними у їх теперішній боротьбі за волю.

НА ПОМІЧ У. Н. РАДІ В ПАРИЖИ.

Дальше зложили жертви для У. Н. Ради в Парижи отсї добродії:

56.	Шікаґо, Ілл. Г. Кривовяз і Т. Кривовяз по $10; І. Шкраба і В. Шкраба по $5. — Разом	$30.00
57.	Дівернон, Ілл. Михайло Добродїльський	5.00
58.	Олеан, Н. Й. І. Скробач, Н. Кубарик і І. Кубарик по $2.50; М. Луцишин, О. Іванців, І. Скорбач, І. Кліщ і Л. Ковальчук по $1; Г. Підскальний, Д. Пастернак, І. Стасюк і Г. Ткачик по 50 ц. — Разом	14.50
59.	Філядельфія, Па. З „Провидїня". о. М. Кінаш, о. В. Довгович, о. В. Держирука, о. Чапельський, Е. Якубович, Г. Заячківський і П. Кирилюк по $5; Т. Грицей, І. Борисевич і А. Цурковський по $2. — Разом	41.00
60.	Джерзи Сіти, Н. Дж. І. Гаврилюк $5; Г. Гасій $3. — Разом	8.00
61.	Скрентон, Па. І. Тарас і В. Булик по $5. — Разом	10.00
65.	Філядельфія, Па. Два і пів літна Стефанія Гвіздь, дар, одержаний в премії на масковім балю тов. „Горожани"	5.00
63.	Джерзи Сіти, Н. Дж. Український Народний Комітет (дрібні жертви)	6.00
64.	Вунсокет, Р. Ай. О. Ставничий	5.00
65.	Чарлстон, С. К. М. Данилевич	5.00
66.	Віллінґ, В. Ва. Григ. Ладанай	3.00
67.	Реймі, Па. о. Іван Кутський	10.00
68.	Нюпорт Нюс, Ва. Волод. Рекрут	5.00
69.	Палмертон, Па. Дм. Коцюбинський	5.00
70.	Кірсерч, Міш. Ст. Ярчук	1.75
71.	Франкфорт Гайтс, Ілл. Збірка на руки п. Я. Мигелича	22.00
72.	Скрентон, Па. Андрій Бігун	5.00
	Разом	$181.25
	Попередно оголошено	447.00
	Разом	$628.25

Фонд для париської У. Н. Ради остає тепер також під управою У. Н. Комітету, який просить не лише вступати в члени Ради, але також присилати свої жертви. Імена нововступивших членів і жертводавців висилаєть ся правильно до У. Н. Ради в Парижи.

Пригадуємо, що річна вкладка до У. Н. Ради в Парижи виносить для почесних членів 20 дол., а для членів звичайних 5 долярів, а жертви в довільній сумі.

Кождий Українець і кожда Українка, де би вони тепер не жили, можуть стати членами париської У. Н. Ради і в той спосіб дати їй тепер поміч для оборони Галичини і Холмщини.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE, а висилати на адресу касієра: REV. N. PIDHORECKY, 22 E. SEVENTH ST., NEW YORK, N. Y.

Український Народний Комітет.

ПОКЛИК
ДО ВСІХ ІМІҐРАНТІВ З ОБОХ ЖЕРЕБОК!

Дорогі Родимці!

Богато змін в житю нашім, як рівнож цїлого сьвіта, зайшло від хвилї, як ми покинули наші рідні хати, зелені лїси, родючі ниви. Богато крови потекло з водою від часу, як ми розстали ся з нашими дорогими. Ми надіяли ся всего найлучшого, переступаючи останний раз поріг нашої хати; ми сподївались озолотити наші бідні закурені хати, коли останний раз заплаканим оком глядїли на гніздо, де нас виховувала старенька мати.

І чого діждали ся ми? Чи сповнили ся бодай трохи наші надії? З хвилею, як весь сьвіт зачував від невольного огню, з хвилею, як задудніли гармати, ми зістали зовсім відтяті від наших рідних і не могли навіть переслати їм слова потїхи. Наших рідних не минуло нещасте. Що діяло ся і дієть ся в нашім селї, сего не годен ніхто відгадати. І хто почислить ті всі пролиті слези невинних жертв сеї небувалої метушні? Доходить до нас вістка, що велика нужда обхопила наші села і міста. Нужда наших братів кличе нашу кров до ратунку та відживлює в нас огонь любови. Нужда наших братів витискає горячу слезу з ока кождого.

І чи нам на се дивити ся байдужно? Чи в такий важний момент вільно нам все збувати тяжким зітхненем або слезою? Ні, дорогі родимці! Ми всї еміґранти з Жеребок одних і других повинні стати як один муж і прийти з помочию нашій лихій доли і нуждї. Вони на нас ждуть, вони витягають руки о поміч, а ми маємо бути байдужні? Се був би непростимий гріх. Імя кождого, що хоче прийти з помочю, буде записане золотими буквами в серцю кождого нашого сусїда, якому зітремо слезу зі зболїлого ока. Тому, хто тільки вірить в Бога, хто вірить, що в єдности сила, нехай стає з нами.

Дня 13. жовтня б. р. заснував ся в Ню Йорку комітет, який має тою справою заняти ся. Сей комітет не має нічого спільного з товариством, яке носить імя нашого села. Той комітет на разі постановив подати до відома наших людий тую цїлу справу і як найскорше зібрати суму 1.000 долярів на поміч нашим селам. За часть тих гроший має рівнож бути побудований памятник в нашім селї. Доси вже є зібраних 100 долярів. (Імена жертводавців будуть подані в другій відозві). Найменьша жертва має велике значіне. Коли ми своїм людям не поможемо, то їм ніхто не поможе. До комітету зістали на разі вибрані слїдуючі люди: Михайло Соловський, предсїдатель; Василь Фурик містопредсїдатель; Григорій Гладкий, секретар; Василь Слободзян, заст. секретаря; Михайло Ямка, касієр; Віктор Бих, заст. касієра; Данило Баран, Василь Свистун і Дмитро Федин, контрольори; Кіндрат Чайка, Кирило Гладкий і Петро Бих, тростіси; Іван Федун і Марія Каспрак, директори.

Дорогі Родимці! Зближаєть ся до нас Різдво Христове, а коли ми засядемо за стіл до сьвятої вечері, то не забуваймо на наших нам так рідних і дорогих братів та сестер, вдів і сиріт, котрі там гень за морем ані кавальчика хлїба не видять. Вони нагі і босі до нас руки витягають і ратунку благають. А ми мали би тут сидїти і дивити ся на їх нужду тай терпіня, які вони там через такий довгий час переживають?

Ми не віримо, що найдеть ся жеребецький чоловік, який би не відповів сїй просьбі. Імена всїх жертводавців будуть оголошені в часописях. Збирайте-ж жертви і висилайте на адресу: **Михайло Соловський, 217-19 East 6th St., New York, N. Y.**

Сей комітет цостарав ся о урядове потверджене, тому ніякий инший комітет на тусаму цїль і на тесаме імя нічого подібного робити не може.

Поздоровляємо всїх і просимо держати ся разом та дати і другим пізнати, що ми з одного села.

149,52,55i2 КОМІТЕТ.

Живий чоловік все здібний до житя.

Деколи богато доброго зерна кидаєть ся марно на лиху рілю.

Не роби похибок, коли стараєш ся поправити хиби приятеля.

Ґеній розкладає сам власне огнище, але він мусить вічно збирати сьвіжий опал, аби воно палахкотіло.

ДОПИСИ.

З DESLOGE, MO.

Народне віче.

Даю до відома цілому нашому загалови в Америці, що в нас, в Деслодж, Мізурі, дня 22. грудня відбуло ся всенародне віче, на котрім промовляв гість з Сент Луіс, Мо., п. Михайло Петрівський. Той чоловік, знаний цілому українському народови в Америці, бо він не жалує свого здоровля для добра українського народу. Той чоловік наставляє свою грудь до заржавілого ножа за неньку Україну.

Він не жалував свого власного гроша і заплатив зелізничий тікет зі Сент Луіс до Деслодж та приїхав до нас на наше українське віче.

Його дуже здивувало, що в нас тут така маса народу українського, а така мала горстка зійшла ся на ґлю парохіяльну. Та він на се не зважає, але береть ся за діло: показує нам праведну дорогу, котрою ми повинні йти до своєї цілі.

Пан Петрівський працює для українського народу не тільки в Сент Луіс, але є знаний зі своєї праці по всіх околичних місцевостях. Він позаводив красні порядки в Сент Луіс, а також по маленьких плейзах поза Сент Луіс. Він завів порядок і у нас, в Деслодж, Мо.

Коли він на згаданім нашім вічу заговорив про нашу любу Галичину, то нам аж сльози капали з очий. Він казав: Ми мусимо побороти ворога Ляха, хоч би прийшло ся наложити головою. А ти, брате, приложи своїх рук до тої тяжкої задачі. Не жалуй тиждень праці, а поратуй свого брата. Купи старенькому Романчукови, або Костеви Левицькому бич, най ним повитинає Полякам очи в Парижи. Лях — се найгірший ворог нашого народу. Лях хоче нам видерти те, що нам наймилійше — нашу любу матір Україну.

Відтак п. Петрівський попросив нас, аби ми вибрали собі комітет, котрий маєть ся займати збірками на Фонд визволеня Галичини зпід польського гнету. Він також завізвав нас, аби ми вибрали собі делеґата на Український Зїзд. Таким делеґатом вибрано чесного Українця, п. Василя Бартоша, з Деслодж, Мо.

Так наш гість допоміг нам зробити велику роботу для неньки України. За те йому честь і слава!

Другий з ряду промовляв наш тутешний парох, о. Михайло Лукавський, котрого всї уважно слухали. Наш душпастир не забуває за наш бідний нарід у Галичині і на Україні. Він просив своїх парафіян, аби памятали за своїх братів у старім краю, котрі в голоді і в холоді наставляють до нас за море руки і просять нас о ратунок, якого їм тепер дуже потрібно.

Михайло Ковалів (Федів)
з Ст. Франсіс, Мо.

—o—

З ERIE, PA.

Просьба до місцевих Українців в справі жертв на оборону рідного краю.

Братя Українці! Просимо приняти до відома, що члени братства св. Петра і Павла, від. 40. У. Н. Союза, рішили заняти ся збіркою на Фонд оборони Галичини.

Дорогі Братя! Хоч нас тут в Ірі є споре число, то до сего часу ми нічого не зробили — жадних зборів, ані одного віча, щоб ми могли згуртувати ся в одну спільну громаду.

Під теперішну так важну хвилю, коли ляшня напосілась загарбати наш рідний край, Галичину, нам тут в Ірі про се байдуже. Одні пійшли на службу тутешним Угрорусинам, другі вислугують ся кацапам, бо, кажуть, що то рускі, а ще инші пристали до Поляків. І до сего часу не було у нас жадної спільної праці для ратунку своєї рідної землї перед польсько-жидівською шляхтою, котра сотки літ ссала з нас кров і живила ся нашим власним добром.

По всіх закутинах Злучених Держав завязують ся тепер Українські Народні Комітети для збираня жертв на Фонд для оборони Галичини, а тут межи вами ані не снить ся нікому щось подібного зробити. Ви не хочете вірити, що шляхта запускає свої пазурі у наше тіло, хоче загарбати наші рідні землї.

Братя Українці! Кількох членів нашого братства в Ірі зобовязали ся пійти помежи вас по колядї в день Різдва Христового. Як ваша ласка, прийміть їх до своїх хат і жертвуйте займий гріш для нашої Неньки України. Станьмо в ряди з другими народностями, котрі старають ся бути визволені зпід чужого ярма.

Зібрані гроші будуть передані касієрови Головного Українського Народного Комітету, а імена чесних жертводавців оголосить ся в українських часописях.

І. Питльований, секр.
В. Гаврилів, кас.

—o—

З CHESTER, PA.

Ратуймо рідний край!

Коли по часописях роздав ся грімкий клич і зазив У. Н. Комітету до орґанізованя місцевих комітетів для несеня помочи рідному краєви, тутешний парох, Всч. о. Володимир Держирука, візвав в неділю, дня 22. грудня, представителів всїх братств і товариств, аби зійшли ся на ґалю коло церкви і вибрали спільний місцевий У. Н. Комітет.

Представителї явились на означений час і вибрали зпоміж себе комітет, в котрого склад увійшли слїдуючі члени: о. Володимир Держирука, голова; Іван Костяк, заст. голови; Теодор Левчишин і Михайло Дмитриків, писарі; Григорій Луцуняк, скарбник; Петро Бреза і Григорій Тимчій, радні. До ширшого комітету вибрано 20 членів, котрі мають заняти ся збіркою фонду.

Відтак в другу неділю, 29. грудня, о. В. Держирука на проповіди в церкві в довгій та щирій бесїдї змалював всї обставини, які переживає наш український нарід серед бурливих филь в Галичині. Найбільше говорив о. парох про те, які хвилї переживав наш нарід ще за панованя австрійської конституції. Кляті Ляхи ще тоді старали ся видерти нам те, що для нас найдорозше і наймилійше: наше рідне слово, нашу віру з серця, а нас златинщити. А тепер, коли австрійський режім повалив ся, ті кляті Ляхи дикою ордою нападають на наші села і міста, рабують і палять наше добро, а наших братів, сестер, батьків і материй старенькі, котрі станули в обороні своєї рідної земли, политої кровавим потом прадідів наших, убивають без милосердя.

Подумаймо, Братя і Сестри, чи ми маємо в так важну хвилю стояти з заложеними руками і мовчати? Ні! Се наш обовязок — від найменьшого до найбільшого, від наймолодшого до найстаршого — взятись разом до діла і зібрати як найбільше гроша на Фонд оборони Галичини.

Не жалуйте, Братя і Сестри, тих пару центів на таку ціль, як оборона рідного краю. Гляньмо в сторону там, за широке море: там наші рідні борять ся з віковим ворогом-Ляхом. Вони не жалують не тільки гроша, але й своєї крови. Вони кладуть свої буйні голови за свою батьківщину, за свою Неньку Україну.

Тож не відмовляй ся, Брате і ти Сестро, від того обовязку. Наложім на себе податок! Подивім ся на наших ворогів-Ляхів: Вони наложили на себе податок, щоби тим допомогти зрабувати нашу рідну Галичину, а ми не мали би наложити на себе податку, щоби ту нашу батьківщину оборонити?

Жертвуймо по змозї, Братя і Сестри, бо встид і ганьба буде для нас, честерських Українців, як ми не зложимо 1.000 долярів на Фонд оборони Галичини.

Михайло Дмитриків.

—o—

З GORHAM, N. DAK.

Вибір Місцевого Українського Народного Комітету і збірка на Фонд оборони Галичини.

У нас на нортдакотських фармах починають проявляти ся проблески животіня українського народу. Доси на сих розлогих степах всьо спало мертвецьким сном, аж послідні події сьвітові збудили нашого заспаного українського мужика-хлібороба з віковічного сну до праці на поли народнім.

Ідучи за покликом свого провідника, Всеч. о. Василя Гривнака, зібрав ся нарід по св. Службі Божій на мітінґ до українського штору, бо в ґалї церковній, неопаленій, годї було під сю холодну пору відбути мітінґ, і тут, вислухавши з увагою короткої, але щирої промови свого о. духовного, приступлено до вибору Українського Народного Комітету з сеї околиці, який має заняти ся збіркою жертв на ратоване нашої старої вітчини, Галичини, перед ворожими затїями польської рабівничої шляхти.

Видно було з лиця кождого присутного на тім мітінґу Українця, що слова о. духовного запали глибоко до сердець присутних. Нарід зрозумів як слід вагу теперішної хвилї для него, „бо пора єє послїдная єсть", і вибрав однодушно пятьчленовий комітет, який складаєть ся з отсих членів: Всеч. о. Василь Гривнак, пп. Дмитро Палагнюк, Стефан Іванюк, Василь Осадчук і Іван Касіянчук.

Відтак приступлено до збірки жертв на фонд ратованя нашої ляцькою шляхтою закріпощеної Галичини, Буковини та угорської Руси і тут наші фармери показали своє щире серце для своєї вітчини, бо сю точку сего мітінґу виповнили як найкрасше, помимо скупих сегорічних зборів ізза посухи.

Разом зібрано доси жертв на суму $173 і сейчас найблизшою почтою вислано $158 (бо решту зложено вже по висилці гроший) на руки Впр. о. Н. Пілгорецького в Ню Йорку. (Поіменний виказ жертводавців буде оголошений на иншім місци).

А тепер кличу до Вас, Братя Українці і Сестри Українки, які задля непогоди не могли прибути на сей мітінґ:

Наші братя в старім краю жертвували за волю своєї Неньки України, що мали найдорозшого, бо кров свою. Чиж та пролята українська кров має пійти на марно? Чи ми тут на вільній земли Вашінґтона маємо стояти з заложеними руками і приглядати ся спокійно, як лютий ворог палить там за океаном наші села, мордує поневолений український нарід та затискає чимраз тїснійше своєю кровожадною рукою петлю на шию наших братів? Ні! Ми не можемо спокійно на сей розбій приглядати ся! Не можемо їм помогти українським пястуком, поможім мошонкою, бо время люте.

От Поляки в Вібо, Монтана, зібрали на Польщу $1.750. А де ми, Українці? Чиж нам має бути байдужна доля України?

Підлим зрадником свого народу буде звати ся сей, хто на сю так важну ціль, якою є ратоване поневоленої України, не жертвує тих кілька долярів. Скиньмо лепти щедрою рукою, поможім виборoти нашим братям за океаном красшу долю своїй вітчині, а тоді „усьміхнеть ся заплакана Мати".

Присутний на мітінґу.

—o—

З HARTFORD, CONN.

Загальні збори.

В неділю, дня 22. грудня, відбули ся у нас загальні збори в справі вибору Українського Народного Комітету в нашій місцевости і в справі несеня помочи рідному краєви. Збори відбули ся в шкільній сали укр. гр.-кат. парохії сейчас по Службі Божій. Предсідателював на них о. Р. Залїтач, а секретарями були вибрані пп. Мих. Кашуба і Вол. Мовчук.

Отворивши сї збори відспіванєм гимну „Ще не вмерла Україна", перший забрав голос о. Р. Залїтач. В своїй бесїдї він розповів про польську і московську неволю та про завзяту боротьбу українського мужицького народу за свої політичні й економічні права. Згадавши дальше про теперішну політичну ситуацію в Европі, а зокрема в Галичині, горячо взивав присутних до єдности і жертв для помочи рідному краєви. Щиру промову о. Залїтача присутні нагородили довготриваючими оплесками.

Слїдуючий забрав голос п. Китинський, котрий в своїй короткій, але щирій бесїдї взивав присутних до щирійшої працї, а неприсутних пятнував цїлком заслужено, за їх недбальство і легкодушність.

По нїм забрав голос п. Мих. Кашуба. Він розповів про теперішну боротьбу братів наших з польськими бандитами на українській земли та загрівав присутних до складаня щедрих жертв борцям за волю, честь і свободу рідного краю.

По вичерпаню промов, після порядку дневного приступлено до вибору місцевого Народного Комітету, до котрого увійшли слїдуючі особи: о. Р. Залїтач, предс.; п. Йосиф Білецький, заст. предс.; п. Мих. Кашуба, секр.; п. Лев Апанович (рос. Українець), заст. секр.; п. Василь Мовчук, кас.; п. Н. Хорнат, заст. кас.; п. Мих. Кордина, п. Ол. Андрушко і п. Дм. Лакоцький, члени і контрольори.

Делегатами на Український Зїзд вибрано з громади і парохії слїдуючих: о. Р. Залїтача, п. Мих. Кашубу, п. Н. Хорната і п. Ст. Рудака.

По тім приступлено до приниманя добровільних жертв. Всїх жертв до сеї пори зібрано у нас 508 долярів готівкою і декляровано около 200 долярів. Все те потреба завдячити жертволюбивости гартфордських Українців, котрі, на внесене п. Мих. Кашуби без жадного спротиву ухвалили, щоби кождий зложив на жертвенник свободи України найменьше 10 долярів. Сю ухвалу точно кождий виповняє, бо вже около 30 зложило по 10 долярів сейчас, а декотрі зложили по 5 долярів, обіцяючи других 5 дол. донести.

Зі всего сказаного видно, що наші Гартфордці високо цінять волю-свободу рідної Неньки і певно не один з них радо віддав би в обороні своєї вітчини не лише свої доляри, але й „душу і тіло" положив би за її і свою свободу. Тому то я на сім місци кличу: Славно, гартфордські Українці! Слава, честь і подяка хай буде тим, котрі перші зробили початок і вже зложили свої щедрі жертви. А до тих, котрі ще не зробили жадних жертв, кличу, прошу і благаю, щоби вони свої жертви зложили як найскорше, і щоби тих жертв не поскупили, бо наша бідна, безталанна мати Україна гідна як найбільших жертв.

Гартфордець.

Не хвали ся своєю мудростию. Майже всьо, що ти знаєш, ти мусів вичитати або хтось тобі сказав.

Ми всї жиючі йдемо раз вгору, а раз вділ, але є одно місце, де ми всї будемо на долинї — се цвинтар.

Є лише три річи, з котрими мудрий чоловік добре жиє, а се — його жінка, його жолудок, його переконаня.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ МІСТА БРУКЛИНА І ОКОЛИЦІ. ЗАХОДОМ СПІВ. ТОВАРИСТВО „БОЯН"

при гр. кат. церкві Сош. св. Духа в Бруклин, Н. Й.

відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-го СІЧНЯ 1919 Р. в McCADDIN THEATRE HALL

при Berry Street, поміж Савт 2-ою і 3-ою ул., Brooklyn, N. Y.

театральне представлене

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦЇ

народна драма з давних часів, з музикою, співами і танцями в 5-ох діях. Написав М. П. Старицький (в перерібці Александрова).

I. дія „Меланка", II. дія „На вечерницях", III. дія „Лиха рада", IV. дія „Приворот-зїля", V. дія „Несподївана смерть".

ДЕВІ ОСОБИ:

Охрім Шурай....................п. И. Шишорак
Вустя, його жінка................п-ні А. Ковалїв
Маруся, їх дочка.................п-на А. Рубінївна
Грицько Шандура, молодий чумак..........п. Т. Лазука
Дарина, його сестра..................п-на М. Марусин
Хома, старий парубок, горбатий............п. І. Флїнта
Потап, парубок......................п. І. Побіденко
Галина Шенькова, богацька дївчина.....п-на А. Білецька
Дмитро, підпарубочий................п. Л. Стахурський
Степаніда, хазяйка на вечерницях...п-ні М. Поволїнська
Баба-ворожка......................п-на М. Марусин

Режісер і управитель хорів п. С. Ягелло. Музика Г. Е. Смолинського.

Приходіть точно о годині 5-ій вечером.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Андрея, від. 66, вибрало на річнім мітінґу дня 28. грудня отсих нових урядників: Д. Павлик, предс.; Г. Пиртко, заст. предс.; С. Колодій, кас.; П. Загайдак, заст. кас.; Л. Федипяк, секр.; І. Лазорчик, заст. секр.; Д. Шумелда, рек. секр.; О. Буряк, заст. рек. секр.; В. Глют і Т. Дубас, контрольори; І. Ференчак і І. Буґера, надконтрольори; С. Ґайдош і І. Ватралик, опікуни хорих; Н. Біщак і Н. Виткович, хоружі; Т. Перчко і Я. Цампель, поліємени. Мітінґи відбувають ся в першу пятницю по десятім в гали Америк. Укр. Поступового Клюбу під ч. 441 Іст 71 ул., в Ню Йорку. — Д. Павлик, предс.; С. Колодій, кас.; Л. Федипяк, секр.

ЛИТЛ ФОЛС, Н. Й. „Запорожська Сїч", від. 330, вибрало на річнім мітінґу дня 22. грудня отсей новий уряд: І. Коцїкевич, предс.; Р. Клепик, заст. предс.; С. Лилик, секр.; В. Бунїк, заст. секр.; І. Колоковський, кас.; Т. Михальчук, заст. кас.; Н. Пелямар і Ф. Скибінський, котрольори; І. Коцїкевич і Семко Білоус, доглядачі хорих; О. Мороз, дверник. — С. Лилик, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеть ся в четвер, 9. січня, в Українській Гали при Ремінгтон ул. Всї члени повинні прибути на так важний мітінґ, бо на нім буде відчитане півлорічне справозданє урядників товариства. Рівночасно подаєть ся до відома, що на річнім мітінґу дня 12. грудня вибрано отсей новий уряд: С. Лотоцький, предс.; М. Пацьків, секр.; І. Падучак, кас.; І. Романів, Д. Федик і Н. Кучмій, контрольори; Н. Кубарич, В. Гой і В. Плюта, доглядачі хорих; С. Герега і Н. Стрілець, хоружі; М. Яцула, начальник стягу; О. Лущів, заст.; Д. Бойко, господар; Л. Олійник, заст. — Д. Федик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Буковина", від. 14, вибрало на річнім мітінґу дня 21. грудня отсей новий уряд: Т. Сгерча, предс.; В. Вінтоняк, заст. предс.; І. Ґонтарюк, кас.; Й. Гогенфельс, заст. кас.; М. Ставчанський, секр.; М. Лацик, заст. секр.; В. Чашик, тростіс; Г. Сулер і Н. Ісопенко, доглядачі хорих; Ю. Дупей, Н. Федорук і В. Вінтоняк, контрольори.—М. Ставчанський, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 344, вибрало на річнім мітінґу дня 25. грудня отсей новий уряд: А. Мотика, предс.; Н. Когут, заст. предс.; Н. Лівкович, кас.; Н. Гусак, заст. кас.; С. Козевич, секр.; І. Лївкович, заст. секр.; Н. Худик, доглядач хорих і дверник; Павло Гусак і І. Лївкович, контрольори. — А. Мотика, предс.; С. Козевич, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, подає до відома, що мітінґ відбудеть ся дня 5. січня, о 2-гій годині пополудни. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. — І. Верхолак, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 65, вибрало на річнім мітінґу дня 15. грудня отсей новий уряд: В. Левчик, предс.; С. Лабунський, заст. предс.; М. Пропак, кас.; М. Сокира, заст. кас.; К. Лопушанський, секр.; А. Леспяк, заст. секр.; Т. Барна і А. Сокач, контрольори; Д. Токарчик і І. Сокира, надзирателї хорих; І. Сьвітич і М. Бялецький, хоружі. Мітінґи будуть відбувати ся другої неділї по першім в гали церковній, о годині 1.30 пополудни. — В. Левчик, предс.; М. Пропак, кас.; К. Лопушанський, секр.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, вибрало слідуючих нових урядників: Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, заст. предс.; І. Малимук, кас.; Н. Підгайний, секр.; А. Василик, заст. секр.; М. Драгінський і В. Дроботій, контрольори; І. Крочак і Г. Яворський, доглядачі хорих; С. Яремко, дверник; І. Рудавський і І. Гулька, хоружі; М. Загоруйко, капітан. — Н. Підгайний, секр.

ФИЛАДЕЛЬФИЯ, ПА. Подаєть ся до відома всім членам тов-а „Єдність", від. 163, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 4. січня, о годині 7.30 пополудни, в гали н. Ало. ріг 4-тої і Паплер ул. На сей мітінґ мають явити ся всї члени, бо є дуже важні справи до полагодженя. Старий уряд буде передавати новому урядови своє діловодство. Обовязком кождого члена приєднати по одному новому членови. До товариства принимаєть ся нових членів за 50 цнт. вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не заплатить своєї вкладки, буде суспендований. — Н. Волос, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, вибрало на річнім мітінґу отсих нових урядників: Н. Захарко, предс.; І. Малицький заст. предс.; І. Семенина, секр.; В. Петрівський, заст. секр.; С. Каплун, кас.; М. Юркевич, заст. кас.; П. Кушнір і В. Стецула, контрольори; Д. Підгайний і В. Данчук, доглядачі хорих; В. Маличак і Г. Добровольський, хоружі; М. Бараняк, капітан; С. Крокош, дверник. Н. Воркун і Н. Банах, звістуни. — І. Семенина, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Василія, від. 278, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 12. січня б. р. Буде вибір нового уряду і инші важні справи є до полагодженя. Довгуючі члени мають сплатити свої довги. Просимо привести з собою нових членів до братства і до У. Н. Союза. Неприсутний на тім мітінґу член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Кромзалюк, секр.

ЮНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, вибрало на річнім мітінґу отсей новий уряд: І. Федаш, предс.; М. Присташ, заст. предс.; І. Сухий, секр.; М. Зошак, заст. секр.; А. Грицик, кас.; О. Вітик, заст. кас.; Н. Павлишин і О. Сенчак, контрольори; Д. Кулин і О. Вітик, доглядачі хорих; М. Кулин і Ю. Чижовський, дверники. Мітінґи будуть відбувати ся кожтої другої неділї по першім в Українській Гали під ч. 628 Френклін Аве. Перший мітінґ відбудеть ся дня 12. січня с. р., о 2-гій годині пополудни. Всї члени мають на тім мітінґу явити ся. Старий уряд передасть новому урядови своє діловодство. Неприсутний член буде караний. — І. Гармич, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

В ВІВТОРОК, 7. СІЧНЯ 1919 Р.

ТОВ. СПІВ. „БОЯН" В ПЕРТ АМБОЙ

відограє представлене

НІЧ ВИФЛЕЄМСЬКА

в великій гали при Стейт Стр.

Початок о годині 7-мій вечер.

Ціни: 35 і 25 цнт. Для дітий 10 цнт.

2-3

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Т-ВО УКР. АМЕР. ГОРОЖАН повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, дня 5. січня 1919, о годині 2-ій пополудни у власній гали, на котрім буде справоздане старого уряду і контролї а також вибір нового уряду на рік 1919. На сей мітінґ повинен кождий член безуслівно явитись. 1-2

Т. Грицей, предс.;
С. Штогрин, касієр;
М. Рибак, писар.

ТЕАТР УКР. НАР. ГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ.

Укр. Нар. Дім, 217-19 Іст 6-та улиця.

ПОЗІР! ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ! КОМЕДІЯ! ВЕЧЕР СЬМІХУ!

ТЕАТР УКР. НАР. ГРОМАДИ під режисерством о. С. Комишевацького, відограє

В НЕДІЛЮ, 5. СІЧНЯ 1919

з Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк

одну з найкрасших комедій в 4-х діях п. з.

В КАЛАМУТНІЙ ВОДІ

„ОРИСЯ“

будениі малюнки з міщанського житя А. Волоцького.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Хабаревич ....п. С. Комишевацький
Марта, його жінка ..п-па Р. Красновська
Гаврило Лапка ....п. С. Баюс
Андрій Горленко, хвершол ...п. В. Лазута
Ізавета Грабиха ..п-ні Л. Мулярчукова
Марко Тихенький ....п. К. Ількiв
Орися, його хрещениця ....п-ні М. Комишевацька
Ілія Морока ....п. Гр. Шумський
Юрко, приказчик ....п. М. Матофій
Параска, городська наймичка ....п-на А. Грещуківна

Річ діє ся в передмістю города в дворищу Хабаровича.

Режісер п. С. Комишевацький.
Діріґент п. М. Гундич.

Початок о годині 7-мій вечером.

Вступ 75, 50 і 35 цнт. — Гет-чек даром.

Українці! Пригадуєсь всім, що кожда штука представлювана Театром Укр. Нар. Громади буде зачинатись точно в означений час, тому просить ся не спізнюватись як бувало. Пора нам придержуватись точности, тож позір!

ДИРЕКЦІЯ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую **СТЕФАНА КОЗАЧУКА** з села Петричанка, повіт Серет, Буковина. Перед 8 місяцями перебував зі мною в Дітройт, Міш. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: ALEX RUSS, 47 Washington St., New York, N. Y. 56-2

Я, **ВАСИЛЬ НАЗАРУК**, пошукую своєї жінки Марині Назарук, з села Слобідка, пов. Товмач, котра втікла від мене з бортинком, Михайлом Шибуляком, около Великодних Сьвят, оставляючи мені 15-місячну дитину. Він є 6 стіп високий і лисий. Я з нею не хочу дальше жити. Хто подасть мені місце їх побуту, дістане 5.00 долярів нагороди. Прошу голоситись до мене на адресу: WASYL NAZARUK, 15 Salem Ave. & River St., Dayton, Ohio. 55-57

Пошукую своїх товаришів з села Касперівці, пов. Заліщики, Гал. Прошу зголоситись на адресу: SAM REKUNYK, 2279 East 69th St., Cleveland, Ohio. 2-4

Пошукую першорядного коваля, обізнаного з роботою при плугах. Може бути Українець або Поляк. Не вимагаю анґлійської мови. По близші информації голоситись листовно. Моя адреса: ALEX KOZAK, Yuma, Colorado. 2-4

НА ПРОДАЖ віндоклінерський бизнес, чистий дохід зимою $400 на місяць а лїтною порою около $550 місячно. Голоситись до: A. FILIPCZAK, 306 Henry St., Rome, N. Y. 2-4

ПОТРІБНО господиню до заряду домом у гр.-кат. сьвященика. Голосити ся письменно на адресу: REV. M. AFFENDICK, 1509 Florance Avenue, Youngstown, O. 149-2

БУЧЕР, Українець, пошукує місця в бучерни і гросерни. Знає також анґлійську і другі мови, пише і читає. Добрий робітник. Має 7-лїтну практику. Голоситись до: BUTCHER, c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 156-2

ДАРОМ вишлемо кождому катальоґ українських рекордів до грамофона зі співами, танцями і колядами. Пишіть на адресу: 149—
UKRAINSKYJ BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ. Фарма 120 акрова, 80 акрів управленої рілї, 15 акрів пасовиска, 25 акрів грубого ліса, гавз на 7 румів і дві стодоли великі, шопа на машинерію і хліви, коло гавзу є около 50 овочевих дерев; фарма вся офенцована дротом; ціна враз з машинерією $2,600, тілько $1,500 готівкою а решта $1,100 на сплату на 11 літ. Голоситись до: WILLIAM ZAGIBAYLO, Box 68 Mahanoy Plane, Pa.

БИЗНЕСОВА НАГОДА.

ШЕВЦІ Для шевців робітників і шевських бизнесменів, котрі хотять увійти в шевський бизнес маємо знамениту бизнесову нагоду. Можна мати великі доходи. Треба лише малого капіталу. Адресуйте сейчас до: PAN AMERICAN EXPORT CO., 33 Broadway, New York, N. Y.

ДАРОМ вишлемо кождому читачеви „Свободи“ дуже цікаву і займаючу книжку. Залучіть 5-центову марку на пересилку. Пишіть сейчас на адресу: 149-26
KNYHARNIA „PROSVITY“,
747 N. Lincoln St., Dep. 4, Chicago, Ill.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

На поклик „Свободи" до юнії приступило 75 Українців.

З головної кватири „Нешенел Федерейшен оф Лонч-Рум енд Ресторант Емплоїс, яка міститъ ся під ч. 143 Вест 44 улиці в Ню Йорку, доносять нам, що на поклик до українських робітників, який був поміщений у „Свободі", до сеї орґанізації вписало ся вже 75 українських робітників. Ся професіональна робітнича орґанізація, яка обмежає свою діяльність лише на Ню Йорк, домагаєть ся, щоби всі робітники, які працюють по ресторантах і лонч-румах в Ню Йорку, працювали лише 54 годин тижнево, з одноднєвною відпусткою кождого тижня. Українські робітники повинні також орґанізувати ся, бо тут ходить о їх інтереси. Слідуючі збори сеї орґанізації відбудуть ся 13. січня 1919 року, під ч. 143 Вест 44 улиця.

Форд підвисшує платню.

Мотор Форд Компани в Дітройт оповістила, що з початком січня 1919 року вона підвисшує платню для 28.000 робітників з 5 на 6 долярів денно. Около 23.000 инших робітників у фабриках Форда вже побирають 6 долярів денно. В заяві говорить ся, що підвишку дано за се, що робітники сеї фабрики поводили ся підчас війни взагалї дуже взірцево.

Щедрість наших людий.

Нам доносять з Ню Йорку: — Тут помер недавно наслідком інфлюенци Матій Райца, двайцятьдевять літ, родом з Теофіпільки (Краснопільки), бережанського повіту в Галичині, оставивши жінку з трома дітьми; третє народило ся в чотири дні по похороні батька. Покійний не належав до жадної орґанізації, хоч приятелї і знакомі а також і жінка нераз радили йому вписати ся до Українського Народного Союза або до иншої орґанізації. Та се вже минуло. Матій Райца помер, не оставивши вдові одного цента. Треба було поховати помершого, а також заратувати вдову в тяжкім положеню. Сею справою на просьбу вдови заняв ся член товариства „Жеребецька Любов", Іван Федун, який разом з Василем Фуриком, Войтком Каспраком і Дмитром Федуном заняв ся збіркою добровільних жертв на похорон Матія Райци. Добрі люди жертвували 180 доляри і 50 центів, з чого за похорон заплачено $111.50, а решту, $69.00, віддано вдові. Жертвували отсі: Марія Партика $25; В. Слободян $15; Г. Томків, Д. Баран, І. Жондла — по $10; І. Федун $5; Д. Федун, І Матіящук, В. Фурик, Анна Чайка, М. Ямка, В. Каспрак, М. Фіґурський, П. Олексів, В. Свистун, Текля Зазуляк — по $5; Марія Баран, Й. Ожеховський, В. Балабан, Д. Бих — по $3; Д. Швець, Л. Каспрак, І. Лукович (син Івана), О. Височанський, П. Бих, Ф. Свистун, Марія Фурик, А. Пецух, Катерина Федун, В. Ляхович, М. Свіст, Ксеня Фуртак, Юлія Фіґурська — по $2; І. Шмирський, М. Мандзюк, М. Павликовський, М. Олїйник, А. Буняк, Марія Каспрак, В. Цільник, І. Бойко, П. Шуманський, Анна Мацієвич, В. Курбило, Д. Кобеля, І. Мазурчик, П. Хома, Варвара Ріпець, В Хома, С. Зазуляк, — по $1; І. Пуковський 50 центів. — Тут годить ся також згадати, що останну приятельську прислугу зробили покійному Григорій Федишин і Семен Федишин, які даром зробили домовину для покійного, за що всі інтересовані складають їм обом щиру подяку. Вдова Анна Райца, з дому Слободян, походить з Жеребок королївських, скалатського повіту в Галичині. — При сїй нагоді товариство „Жеребецька Любов", 144 відділ Українського Народного Союза, взиває всіх нюйорських Українців, які ще не належать до Українського Народного Союза, аби вони вписали ся до нього як найскорше. Жінки! Ви повинні про се головно подбати, щоб на случай нещастя не лишитись безпомічними.

Дар жовніра-Українця на народні цілі.

Пан Николай Левицький з Джерзи Сіти, Н. Дж., був донедавна при американськім війску і находив ся в таборі Гумфрейс, Вірджінія. Яко американський вояк він ще в падолисті минулого року прислав був до адміністрації „Свободи" $15, які він призначив на отсі народні цілі: На власний орган Української Ради $4; на часопись „Ukraine" $2; на Народний Фонд $1; на першу українсько-американську ґімназію (висшу школу) $4; на перший українсько-американський семинар $4. Усю ту квоту адміністрація „Свободи" передала, після бажаня шановного жертводавця, касієрови Української Ради.

Ірляндський посол.

Дия 31. грудня, 1918, Патрик МекКол видав у Філядельфії відозву до горожан Ірляндської Републики, які пробувають у Злучених Державах, в котрій говорить, що він є представником тимчасового правительства Ірляндії і поздоровляє всіх Айришів з нагоди повстаня до житя свобідної і независимої Ірляндії. — Як звісно, 73 ірляндські посли до англійського парляменту, з партії Шін Фейнерів, заявили, що вони не поїдуть до Лондону, але будуть засїдати в Дублині, столиці Ірляндії. Вони проголосили Ірляндію независимою републикою, а себе її парляментом.

Продукція мягкого угля.

Продукція мягкого угля за 1918 рік виносить, як обчисляють урядово, 587,500.000 тон; значить 36,000.000 тон більше ніж в 1917 році.

Правительство стратило на зелїзницях $150,000.000.

Урядники адміністрації зелїзниць обчисляють, що протягом 1918 року правительство стратило на оперованю зелїзниць около 150,000.000 долярів.

Лїтаком з Америки до Европи.

Ляйтнант Пат О'Браєн з Канкакі, Ілл., який утік з німецького полону, задумав вибрати ся в цьвітни лїтаком через океан до Европи.

Молоко танїє в Ню Йорку.

З причини судового слїдства, яке ведеть ся тепер в Ню Йорку в справі дорожні молока, дві більші молочарські компанії, які доставляють молоко до 166 склепів, знизили ціну з 14 на 13 центів за кварту. Сподїваютъ ся, що в короткім часі всі компанії знижать ціну на молоці.

Фери перестають курсувати.

Дві фери в Ню Йорку, одна при Іст 92-гій улици, а друга при Гавстон улици, перестали курсувати минувшого вівтірка о 6-тій годині вечером. Фера при 92-гій улици була в руху від 1864 року, а фера при Гавстон улици була в руху від 1828 року, але задля браку матеріяльних фондів мусіли звинути інтерес. Фери курсували між 92 улицею (Мангатан) і Асторією (Квінс) та між Гавстон улицею (Мангатан) і Ґренд улицею (Бруклин).

100.000 при будові кораблїв.

Урядово оповіщають, що при всіх корабельних варстатах у Злучених Державах працює під сю пору 100.000 людий.

ЩО ТАКЕ РОДИНА.

(Іван Ющишин).

Що таке родина? Не входимо в орґанізацію родини в неевропейських нецивілїзованих народів, яка нас тут цілком не обходить; ми маємо на думці родину в европейських культурних народів. Родину основує двоє людий ріжного пола, звязаних зі собою взаїмною симпатією і любовю, щоб нормально й природно заспокоювати половий тїн, якому найвисшу і сьвяту санкцію дає продукція і виховуванє дїтий. В родині повинні притупити ся і вигаснути всі ненормальні обяви полового житя чоловіка; фізіольоґію мусить прикрашувати авреоля теплих родинних почувань, любов жінки й чоловіка, а всі їх найкрасші бажаня, думки й ідеали повинні концентрувати ся на дїтях, членах грядучої суспільности.

П. Мазюкевич.

КОЛИСКОВА ПІСНЯ.

Поки ваблять тебе ще рожеві сни,
Поки серце твоє рівно бєть ся,
Ляж, дитино моя, ляж та тихо засни,
Бо час снів таких швидко минеть ся.

Поки квіти цвитуть, поки ясна весна
У піснях соловейка дуняє,
Ти, дівчино, не спи, бо не довго вона,
Весна тая, житє нам квітчає.

Поки петь ся вино, поки горе своє
В нім, козаче, ти вмієш топити,
Не цурай ся його, бо без нього твоє
Все житє буде горем повите.

Бо хто змалку не спав, хто на весні в ночи
Соловейка не слухав ніколи,
Хто вина не кружляв, той не жив, живучи
Лише нудив сьвітом він; і голі,
І убогі на радість були його дні...

Потопи-ж своє горе, козаче в вині,
Ти-ж, дівчино, пісень не цурай ся...
Спи, дитино моя, спи маленька, бо сни
Не повернуть ся знову рожеві ясні,
Спи тихесенько — не прокидай ся.

ГУМОР І САТИРА.

Скавулить, бо знає чому.

— Знаєш, як моя дочка пічне лише співати, наш пес починає страшно скавуліти.

— Коли є яканебудь правда в теорії про істнованє душ, то твій пес мусів колись бути музичним критиком...

Заздрість.

— Знаєш, три найкрасші панни просили мене, щоби прийти до них нині.

— Я радив би тобі не йти самому до них...

Стрінув брат брата.

Два Мурини стрінули ся на боєвім фронті у Франції: один з Америки, а другий з французької части Африки. Американський Мурин, думаючи, що другий походить також з Америки, питає його:

— Слухай, як довго вже тут перебуваєш?

Нема відповіди.

— Чуєш, як довго вже тут перебуваєш?

Знов нема відповіди.

Озлоблений за се Мурин, питає втрете: — Сей, лисн, гав лонґ ю гес бін овер гір?

— Парле-ву франсе?

— О, ґедерари!

В школї.

Інспектор: — Слухай, Івасю. Коли ти помагаєш татови при роботї, а тато з тебе дуже задоволений, спиш ти тоді спокійно, як покладеш ся до ліжка?

Івась (надумуючись): — Нї.

Інспектор: — А коли учиш ся добре і пан професор обіцяє похвалити тебе перед родичами, чи спиш тоді добре?

Івась: — Нї.

Інспектор: — Ну, а коли тобі хтось за якусь роботу дав шустку, а ти з того половину дав бідному, чи тоді, поклавши ся, спиш спокійно?

Івась: — Нї.

Інспектор (гнївно): — Чому нї?

Івась: — Бо в нас є дуже блохи і не дають спати...

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

О. Г., Гамонд, Інд. — Ясна річ, що на Українськім Зїздї всі промови будуть виголошувати ся в мові українській; инакше сей зїзд не називав би ся українським. На тім зїздї можуть говорити по англійськи, або в якій иншій чужій мові, лише такі люди, котрі української мови не знають, а будуть запрошені виголосити до наших делєґатів відповідну привітну чи політичну промову. Дискусії над всіми справами, які будуть обговорювати ся на Українськім Зїздї, будуть переводити ся в мові українській.

О. К., Трой, Н. Й. — Ми вже раз просили Вас, аби Ви не підписували свого імени під чужими віршами, бо се називаєть ся **літературна крадіж**, але Ви дальше своє робите. Чиж Ви не знаєте, як називаєть ся такого чоловіка, котрий присвоює собі чуже добро?

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНЦІВ З ТОВ. „БУКОВИНА".

Дорогі Братя і Сестри! Заходом комітету товариства „Буковина", відділ 14 У. Н. Союза, в Ню Йорку, відбудеть ся в неділю, 5. січня 1919 р., о 3-тій годині пополудни, в Народнім Домі під ч. 217 Іст 6-та улиця, мітінґ, на котрий запрашаємо всіх Українців і Українок з „Буковини", щоби ми могли спільно порадити ся і запротестувати проти розбишацтва зі сторони Румунів, котрі розбоєм хочуть загорнути наші землї під свою владу.

Дорогі Братя і Сестри! Памятаймо, що се є послїдна дошка нашого ратунку. Памятаймо, що як ми самі за собою не обстанемо, то за нами не обстане ніхто. Памятаймо, що наші братя в старім краю безпомічні, голі і босі, без жадного ратунку, тож вони не можуть ратувати себе як слїд перед ріжними ворогами. Отже не забудьмо на наших борців і подаймо їм братерську поміч!

Мафтей Ставчанський,
секретар тов. „Буковина".